

MEGOLDÁSVÁZLATOK

Az 1. -es feladat megoldásához nincs szükség különösebb magyarázatra. A 4. -es és 5. -ös feladatok szó szerint a megadott példatárból lettek kimásolva; ezeket itt szintén nem részletezzük, hiszen megoldásuk a példatárban szerepel.

2. feladat

A megadott görbét az x_0 fölött érintő egyenes képlete

$$y = \frac{d}{dx} \sqrt{1+x^2} \Big|_{x=x_0} (x-x_0) + \sqrt{1+x_0^2} = \frac{x_0}{\sqrt{1+x_0^2}} (x-x_0) + \sqrt{1+x_0^2}.$$

Kell: $x = x_p$, $y = y_p$ kielégítse a fenti egyenletet; azaz, hogy

$$0 = \frac{x_0}{\sqrt{1+x_0^2}} \left(-\frac{1}{3} - x_0\right) + \sqrt{1+x_0^2}$$

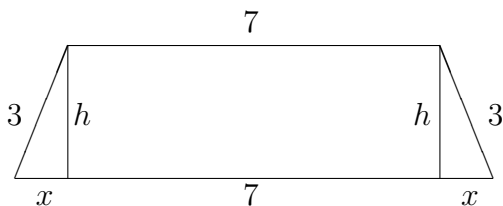
ahonnan

$$x_0 \left(-\frac{1}{3} - x_0\right) + (1+x_0^2) = 0.$$

Mivel az x_0^2 -es tag kiesik, egy elsőfokú egyenletet kapunk, aminek egyetlen megoldása $x_0 = 3$. Tehát az érintési pont koordinátái $x_0 = 3$, $y_0 = \sqrt{1+3^2} = \sqrt{10}$.

3. feladat

A feladathoz többféleképpen is hozzá lehet fogni. Például tekinthetnénk a trapéz h magasságát paraméternek. Persze egy adott $0 < h < 3$ magassághoz két trapéz tartozik, de világos: ezek közül elég csak a nagyobb területűt, azaz azt figyelembe venni, amelyiknek "kifele" állnak a szárjai:



A fenti ábra alapján a trapéz területe = $7 \times h$ -es téglalap területe + a két kisháromszög területe:

$$T = 7h + xh$$

hiszen a két kisháromszög együtt egy $h \times x$ -es téglalappá állítható össze. Mi most nem a h magasságot, hanem az x hosszt fogjuk paraméternek tekinteni.

Mivel Pitagorasz tétele alapján $h^2 + x^2 = 3^2$, ahonnan $h = \sqrt{9 - x^2}$ (hiszen $h \geq 0$), így végül a keresett terület, mint x függvénye:

$$T(x) = 7\sqrt{9 - x^2} + x\sqrt{9 - x^2} = (x + 7)\sqrt{9 - x^2}.$$

A feladat tehát $T(x)$ maximumának meghatározása az $x \in [0, 3]$ intervallumon. A kérdéses intervallumon T folytonos és az intervallum belsejében differenciálható is. Ha T keresett maximuma az intervallum belsejében van, akkor kérdéses pontban T deriváltja nulla kell, hogy legyen:

$$T'(x) = \sqrt{9 - x^2} + (x + 7) \frac{-x}{\sqrt{9 - x^2}} \stackrel{!}{=} 0.$$

A fönti egyenlet mindkét oldalát $\sqrt{9 - x^2}$ -tel szorozva:

$$9 - x^2 - x(x + 7) = 0,$$

amely másodfokú egyenletnek egyetlen pozitív gyöke van: $x = 1$. (A másik gyök negatív.) Mivel $T(0) = 21$, $T(3) = 0$ és $T(1) = 8\sqrt{8} > 21, 0$, így tehát a keresett maximum $8\sqrt{8}$.

6. feladat

A kérdéses $x > 0$ tartományon:

$$\begin{aligned} I &= \int \left(\frac{\sqrt{x}}{e^{2x}} + \frac{1}{\sqrt{x}} \right)^2 dx = \int \left(\frac{x}{e^{4x}} + \frac{2}{e^{2x}} + \frac{1}{x} \right) dx = \int \left(xe^{-4x} + 2e^{-2x} + \frac{1}{x} \right) dx = \\ &= \frac{1}{-4} x(e^{-4x})' + \frac{2}{-2} e^{-2x} + \ln(x) = \frac{-1}{4} \left(xe^{-4x} - \int x' e^{-4x} dx \right) + \frac{2}{-2} e^{-2x} + \ln(x) \\ &= \frac{-1}{4} \left(xe^{-4x} - \frac{1}{-4} e^{-4x} \right) - e^{-2x} + \ln(x) + C \\ &= -\frac{1}{4} xe^{-4x} - \frac{1}{16} e^{-4x} - e^{-2x} + \ln(x) + C. \end{aligned}$$